

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

103. In quo consistat debita Patrono honorificentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

ubi sit, vel etiam cuius vita ignoretur, consulitur his, quorum interest, ut curent auctoritate magistratus deputari administratorem omnium bonorum, & jurium hereditariorum, & hic administrator datâ vacatione præsentat. *Lott. n. 45. & seq. ex Gamb. de off. leg. l. 4. rubric. de potest. legati in commendam benef. n. 35.* qui & per præsentationem factam ab huiusmodi procuratore censetur consumptum jus præsentandi pro ista vice, ut deinceps non attendatur præsentatio facta per ipsum principalem supervenientem, eò quòd cum præsentatio sit fructus juris patronatus, non potest administrator amittere perceptionem hujus fructus interim obventi hereditati, quam administrat. *Lott. n. 48.*

7. Denique hanc inter procuratorem patroni Ecclesiastici, & procuratorem patroni laici facit differentiam *Lott. l. 2. q. 19. n. 23. & 6.* citans *Azor. p. 2. l. 6. c. 14. q. 6.* (qui tamen ibi nihil de hoc) & *Roram in Calagur. benefic. 14. Maii. 1619.* quòd isti affirmanti medio juramento de legitimo impedimento sui principalis non creditur, nisi ad hoc habeat speciale mandatum.

PARAGRAPHVS VII.

De commodis & prærogativis patronatus.

Quæstio 100. An. & qua temporalia ratione juris patronatus sibi competentis exigere possit patronus ab Ecclesiis, vel etiam presentatus jure fortè speciali?

1. **R**espondeo ad primum: primò prohibitum est sub pœna excommunicationis ferenda, ne patroni vel advocati Ecclesiarum in recognitionem juris patronatus vel advocatiæ aliquid ab iis exigant, neque tributa, vel collectas militum, vel ullum servitium v. g. alendi canes venaticos, vel alia jumenta, iis imponant; neque ullis aliis oneribus, vel exactionibus gravent; quia talia à subditis exigunt, si que huiusmodi onera imponi solent, Ecclesiæ autem ejusque ministri non subjiciuntur sæculari potestati. *Pirh. ad h. t. n. 42.* juxta *c. praterea. h. t. & Abb. ibid. n. 4.* item juxta *c. 1. de censibus.*

2. Secundo: potest tamen patronus, uti in fundatione, sibi reservare cum auctoritate & consensu Episcopi pensionem aliquam annexam (quæ tamen moderata esse debet, spectatâ fundationis & reddituum ecclesiæ quantitate, ita ut dos ecclesiæ necessaria non diminuatur per hoc, & si ex post facto talis reservata & imposta pensio fieret multum onerosa ecclesiæ, reducenda erit ad debitam moderationem) ita & eam dein exigere. *Pirh. loc. cit.* citans *Abb. in c. praterea. h. t.*

3. Respondeo ad secundum: patronus à præsentando nihil temporale exigere potest, nisi quod in ipsa fundatione constat impositum. *c. sicut. de supple. neg. prel. & c. praterea. h. t. Barb. juris Ecclesiast. l. 3. c. 12. n. 201.* Et est simoniaca præsentatio, dum aliquid datur vel promittitur pro præsentatione. *Barb. ibid. num. 202.* citans *c. veniens. de testib. & ibi Decium, & Abbat. Roch. de jurep. v. & utile q. 3. n. 19.* *Lamb. l. 2. p. 1. q. 9. a. 8.* etiam si id fiat præsentato ignorante. *Barb. ibid. n. 203.* juxta *c. nobis. de simonia. & c. permult. de elect.* non tamen erit simoniaca, si fiat sub conditione seu onere celebrandi missas; nisi fortè onus mis-

sarum impositum præsentato spectaret ad ipsum præsentantem, cum per tale pactum is relevaretur ab illo onere. *Barb. n. 203.* juxta *decis. Rotæ. in Romana juris p. 20. Decemb. 1600.* multòque minus erit simoniaca facta sub conditionibus, quæ de jure insunt, seu spectant ad institutum in beneficio, v. g. ut defendat jura beneficii, recuperet bona, congerat in unum scripturas attinentes ad beneficium. *Barb. n. 204.* juxta eandem *decis. & Lamb. l. 3. q. 2. n. 2.* ac denique simonia non erit, patrono gratis, & absque pacto aliquid dare; uti quandoque ob dati exiguitatem præsumi potest fuisse donum liberale & gratuitum. *Laym. in c. praterea. de transact. n. 2.* verum vide de hoc dicenda accuratius in parte 3.

Quæstio 101. An. & qualiter patronus circa dicta commoda temporalia, quæ jure percipere potest; quia v. g. tempore fundationis cum consensu Episcopi sunt reservata, vel ex antiqua consuetudine legitime præscripta obtenta, possit disponere?

1. **R**espondeo primò. Si tales redditus aut commoda sunt certa & determinata, v. g. certa pars fructuum, vel certa pensio annua, tunc possunt vendi aut locari alteri, qui illa percipiat nomine & auctoritate patroni; ita ut titulus seu jus patronatus maneat penes ipsum venditorem vel locatorem; quemadmodum commoditas usus fructus vendi potest alteri jure usus fructus remanente penes usufructuarium. *l. necessario. ff. de peris. & comm. rei vend. Pirh. n. 41.* argumento *c. ultim. ne pralatus vices suas.*

2. Secundo. Si redditus illi aut commoditates sunt incerti, vendi quoque possunt, sicut vendi possunt fructus incerti, ut jactus retis, fructus nascituri. *l. si jactum. ff. de act. Empt. Pirh. ibidem.* citans *Jo. And. & Abb. in c. praterea. h. t. & Azor. p. 2. l. 6. c. 21. q. 22.*

3. Tertio: Si tamen dicta commoda sunt opera, seu præstationes, non absolute reales, sed personales debita personæ patroni, v. g. ut alimenta ei præstentur, vel ut ipso adveniente vel transeunte, Ecclesia vel ejus subditi vecturas aut angarias præstent, hæc vendi non poterunt alteri; quia inherent personæ patroni, cui talia obsequia debentur; præterquam quòd id cedat in magnum præjudicium Ecclesiæ, si tales exactiones venderentur aliis; qui majoris lucri vel commodi causâ plus vexare solent Ecclesias & earum subditos. *Pirh. ibid.*

Quæstio 102. Quæ sint commoda patroni ordinaria?

Respondeo: debita ei honorificentia & præstatio alimentorum; dum eget, *c. nobis. hoc. tit.* circa quòd secundum observandum; dum plures sunt patroni, omnibus subveniendum esse secundum qualitatem personarum; præcipue tamen ei, qui plus dedit Ecclesiæ; fundando vel dotando. *Pirh. n. 37.* citans *Zoëlium ad hunc titulum. n. 28.* Observandum etiam ex *Surdo de alimentis. tit. 7. q. 32. n. 6.* patrono ingrato non competere hoc emolumentum alimentorum.

Quæres 103. in quo consistat debitus patrono honor seu honorificentia, quam, ut Lott. l. 99. n. Gelas. Papa. c. pia mentis. 16. q. 7. vocal processions aditum. Clem. 3. in c. nobis. h. tit. honorem processions?

1. **R**espondeo in sequentibus. Primò: quòd debeatur illi honoratior locus in processionibus (v. g. postremus prope prælatum, nisi in illa provincia sit major honor præcedere, quam se-

qui,

qui Barb. juris Eccl. l. 3. c. 12. n. 214.) & sessionibus in Ecclesia, aliisque actibus similibus præ ceteris laicis, c. nobis. Pirh. n. 36. Lott. loc. cit. n. 2. quamvis. Fagnan. in cit. c. nobis. n. 12. putet, Dominum temporalem loci, qui contentiosam jurisdictionem fori externi obtinet, etiam in patronata Ecclesia debere præcedere patronum, præsertim si jurisdictionem habeat in ipsum etiam patronum. Idem censet Card. de Luca in sum. juris. n. 137. dum ait: habere primum locum post principem, vel magistratum, primam figuram faciente in distributione palmarum, candelæ &c. super alios sæculares digniores, Nequaquam tamen ei conceditur locus in sacratio, seu presbyterio seu diaconio (quod est locus ante altare majus cancellis divisus à reliqua Ecclesia, ubi presbytero facta peragenti, qui funguntur diaconi & subdiaconi munere assistunt. c. 1. de vita & honest. cler. Lott. l. 1. q. 13. n. 20.) multoque minus hæc prærogativa indulgeretur scemina, si ad eam spectaret jus patronatus; Lott. cit. q. 4. n. 4. & seq. l. 2. juxta decif. Rotæ in una Valentina capella. s. Martii 1589. ex mente S. Congregationis rituum; siquidem ibi nulli laicorum est locus cit. c. 1. (intellige quod ad effectum sedendi vel standi, cum ipsis ministris; secus ad effectum recipiendi Eucharistiam, vel orandi. Lott. cit. q. 13. n. 26. citans Abb. in cit. c. & Pavin. de visitat. p. 2. q. 8. n. 36. Ita etiam, ut si laicus diu illuc admisus esset; respectu ministrorum Ecclesiæ semper reputetur actus meræ voluntatis; nec consequenter ex quantocunque tempore intelligeretur ei jus quæsitum, nisi doceatur de quadragenaria cum titulo vel immemoriali, propter juris resistentionem. Lott. q. 13. n. 27. Quamvis tamen in sacratio ponatur etiam sedes regia à regione sedis Episcopalis, eò quod is sit persona sacra propter inunctionem in brachio, possitque etiam non habere sacrum ordinem; officium simplicis subdiaconi ministrando Episcopo exercere, de quo vide Lott. cit. q. 13. n. 30. & seq.

2. Secundò: quòd ei debeat præcedentia, dum exhibentur communia obsequia, ut nimirum primus admittatur ad osculum pacis, primus de laicis thurificetur, primus accipiat palmam, candelam, Card. Luca loc. cit. Lott. loc. cit. citans Rotam apud Mantice. decif. 244. n. 1. & Lamb. l. 3. q. 1. n. 15. Barb. loc. cit.

3. Tertio: quòd, si ratione personæ id ei congruat, v. g. dum patronus est Rex vel princeps aliquis magnus aut supremus, ei venienti ad Ecclesiam clerici debeant obviam ire processionaliter usque ad ambitum Ecclesiæ, eumque excipere. gl. magna in c. unicum, hoc tit. in 6. Pirh. loc. cit. Lott. n. 3. citans Abb. Hostiens Jo. And. in c. nobis. Et Chassan. in Catal. gloria mundi, parte 4. consid. 80. &c. Modò tamen per hoc Ecclesiæ nihil deperat proprii decoris. Unde si patronus vellet quotidie ita solenniter sibi occurrere, utique hoc justè ei posset denegari. Lott. n. 4. citans Butrio in c. nobis. n. 21. An verò præterea debeat patrono Ecclesiæ, ut in jus vocari non possit, nisi præmissa venia petitione, sicut de parentibus & patronis libertorum in jure cavetur, dubitari ait Pirh. loc. cit. viderique sibi verius, quòd etsi id decens, non tamen sit necessarium; cum nullibi id de patrono, de quo hic, in jure sit expressum; citatque pro hoc Zoës. h. t. n. 27. Porro observandum ex Card. de Luca loc. cit. in supradictis præminentiss, seu juribus honorificis certam nihilominus & determinatam regulam generalem dari non posse; sed pendere decisionem ab observantia particulari, vel à generali more regionis, aliisque facti circumstantiis. Item

P. Leuren. Fori Benef. Tom. 11.

observandum ex eodem *ibidem*, in proposito juris patronatus honorifici ac patronalium eminentiarum, non requiri ad justificationem concludentem illam ac exactam probationem, quæ requiritur ad effectum juris præsentandi; sed leviores admitti probationes, etiam in personis potentibus; quæ in hoc non differunt à privatis; cum rigorosa illa forma Tridentini istum casum solius juris patronatus honorifici non percutiat.

Questio: 104. Num dicta honoris prærogativa extendat se quoque ad jus sepulture?

Respondeo primò: si fundator Ecclesiæ in ipsius foundationis limine reservavit sibi locum pro sepulchro sub expressa lege, ne ibi aliquis alius sepeliatur quàm ipse, & qui fuerint patroni Ecclesiæ, hæc lex servanda est, pactioque illa nihil ponit contra juris dispositionem; cum fiat, antequam locus ille, in quo eligitur sepulchrum, recipiat consecrationem, vel benedictionem, atque ita in tempore, quo vel ipsa terra liberè potest vendi, ac emi, Lott. l. 2. q. 4. n. 9. citans Boich. in c. abolenda de sepult. n. 8. sed &c. dum jam fundata & extructa Ecclesiæ, atque ita consecrata vel benedicta cum toto ejus ambitu, aliquis in ea construit capellam aut altare, simulque pacificiter de habendo in tali capella, vel ad tale altare jus sepulchri; nihil vetat id concedi de consensu Episcopi hujusmodi fundatori; cum prohibitio, de qua c. abolenda. non extendat se ad simplicem usum; uti rectè Abb. & Anchar. ad cit. c. 1. n. 5. qui usus in hoc consistit, ut extranei prohibeantur in eodem sepulchro sepeliri. Lott. *ibid.* n. 10. Unde etiam præscindendo à casu hoc foundationis beneficii, posse Episcopum, etiam ad solutionem certæ pecuniæ, concedere in tali capella alicui jus sepulture absque simonia, tenet idem Lott. n. 11. citatque pro hoc Navar. de sepulturis, cons. 1. n. 1. & Ledesm. in sum. p. 2. tr. 12. concl. 34. qui dicat esse communem Thomist. & Garc. p. 5. c. 9. n. 137. eò quòd, ut Ledesm. permisceatur hic honor quidam temporalis, quinon est res spiritualis, ac proinde recipere potest æstimationem & pretium, sitque talis concessio loci, non prout est res sacra, benedicta, aut religiosa (istæ enim qualitates non recipiunt æstimationem, sed veniunt accessorie ad rem ipsam concessam & alienatam) sed prout profana, cujusmodi res reputatur prærogativa illa loci; in quo alius sepeliri non debeat Lott. n. 12. addens tamen n. 13. Hinc id, quod solvitur in eam causam, propriè non esse pretium, sed elemosynam, ut Soto. de just. l. 9. q. 7. art. 3. Spino. de testam. gl. 2. n. 44. Gratian. discip. for. c. 110. n. 6. Quamvis tamen jus illud sepulture à privato, etiam si hic tanquam fundator id acquisivisset, distrahi aut alienari cum dicta pactio nequeat, sine simonia. Lott. n. 10. 11. 17. & seq. Qui in hoc sensu intelligendum ait Molin. de primogen. l. 1. c. 24. n. 40.

2. Respondeo secundò: de cetero jus sepulture à dicto honore processionis re & ratione diversissimum est. Lott. c. q. 4. n. 7. & seq. citans Lamb. l. 1. p. 1. q. 11. 4. 13. n. 1. & in nullo prorsus symbolizat cum jure patr. de quo vide Lott. n. 22. Unde præscindendo à dicto casu expressæ reservationis & acquisitionis juris istius sepulchri à fundatore in limine foundationis pro se & secuturis patronis, certissimè non debetur patrono Ecclesiæ vel altaris. Lott. n. 21. citans Rot. in Toletana Capella, & sepulchri. 27. junii.

1616. & in Callagur. juris patr. 27. Nov.

1617.

E 2

Qua-